

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤ/ΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Αθήνα 5 Φεβρουαρίου 2009
Αρ. Πρωτ. 7243

Ταχ. Δ/νση : Σταδίου 27
Ταχ.Κώδικας : 101 83 Αθήνα
Πληροφορίες : Γ.Περδικάκης-
Γ.Πολυκαλάς
Τηλέφωνο : 213-1364305
213-1364707
Fax. : 213 1364716

ΠΡΟΣ : 1. Τις Περιφέρειες της Χώρας
α.Δ/νσεις Αυτ/σης & Αποκ/σης
Έδρες τους στις Περιφέρειες
β.Δ/νσεις Τοπ.Αυτ/σης & Δ/σης
Έδρες τους στους Νομούς

Αριθμ. Εγκυκλίου : 5

ΘΕΜΑ: Παρέχονται οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 18, 20 και 21 του Ν.3731/2008 σε θέματα έργων και υπηρεσιών των Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού.

Σας γνωρίζουμε ότι στο ΦΕΚ 263 Α' δημοσιεύθηκε ο Ν.3731/2008 «Αναδιοργάνωση της δημοτικής αστυνομίας και ρυθμίσεις λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών».

Η ισχύς του Ν.3731/2008 αρχίζει από τη δημοσίευσή του, που έγινε στις 23-12-2008 εκτός αν από τις διατάξεις του ορίζεται διαφορετικά.

Στο νέο νόμο περιέχονται εκτός των άλλων και ρυθμίσεις, που αφορούν θέματα σχετικά με την ανάθεση και εκτέλεση έργων και υπηρεσιών των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. για την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή των οποίων παρέχονται οι ακόλουθες οδηγίες :

A. ΕΡΓΑ

1. Με τη διάταξη της παραγράφου 14 του άρθρου 18 του ανωτέρω Ν.3731/2008 ρυθμίζεται το θέμα της κατάτμησης των δημοτικών ή κοινοτικών έργων, έτσι ώστε στις ισχύουσες σήμερα διατάξεις του άρθρου 24 παρ.8 του Ν.3613/2007 (ΦΕΚ 263 Α') με τις οποίες είχε καταστεί επιτρεπτή η ως άνω κατάτμηση για την εκτέλεση των απαιτούμενων έργων ανά δημοτικό διαμέρισμα, να συμπεριληφθούν και τα τοπικά διαμερίσματα των Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού.

Κατά συνέπεια με την ανωτέρω διάταξη επιτρέπεται η κατάτμηση των δημοτικών ή κοινοτικών έργων για την εκτέλεσή τους ανά τοπικό ή δημοτικό διαμέρισμα, όπως αυτά ορίζονται στα άρθρα 2 και 117 του Ν.3463/2006 «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων» (ΦΕΚ 114 Α'/8-6-2006), καθώς και η σύνταξη των αντίστοιχων μελετών προκειμένου να προσδιορισθούν επακριβώς τα επιμέρους έργα και να αναγραφούν οι αντίστοιχες κατατμημένες πιστώσεις στους οικείους κωδικούς αριθμούς του προϋπολογισμού του Δήμου ή της Κοινότητας. Επισημαίνεται ότι σε καμία περίπτωση δεν είναι επιτρεπτή η κατάτμηση ενός δημοτικού ή κοινοτικού έργου, η εκτέλεση του οποίου αφορά

συγκεκριμένο τοπικό ή δημοτικό διαμέρισμα, σε περισσότερα ομοειδή μικρά έργα μικρότερου προϋπολογισμού προκειμένου αυτά να ανατεθούν απευθείας και να παρακαμφθούν διαδικασίες δημοσίευσης διακηρύξεων και δημοπράτησης με περαιτέρω επακόλουθο τη κατασκευή λειτουργικά μη αυτοτελών και ποιοτικά υποβαθμισμένων έργων.

Επίσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 208 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων δεν επιτρέπεται η εκτέλεση έργου άν προηγουμένως δεν έχει περιληφθεί και προϋπολογισθεί στο ετήσιο τεχνικό πρόγραμμα του Δήμου ή της Κοινότητας. Στη περίπτωση αυτή η προϋπολογιζόμενη δαπάνη του κάθε έργου το οποίο θα εκτελεστεί και χρησιμοποιηθεί ως αυτοτελές έργο, προσδιορίζεται κατά προσέγγιση με βάση προκαταρκτικές εκθέσεις, προμελέτες, μελέτες ή άλλα στοιχεία και αναγράφεται υποχρεωτικά στο τεχνικό πρόγραμμα.

2. Με τη διάταξη της παρ.8 του άρθρου 21 του Ν.3731/2008 τροποποιείται η παρ.2 του άρθρου 12 του Π.Δ/τος 171/1987 (ΦΕΚ 84 Α΄) και εισάγεται ρύθμιση με την οποία η θεώρηση των Πρωτοκόλλων Κανονισμού Τιμών Μονάδος Νέων Εργασιών (Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε.) και των Ανακεφαλαιωτικών Πινάκων Έργων (Α.Π.Ε.) θα γίνεται αποκλειστικά και μόνο από τα αρμόδια όργανα που θεώρησαν την αντίστοιχη μελέτη του έργου ή τον ειδικό προϋπολογισμό του. Δηλαδή, σε όσες περιπτώσεις η θεώρηση της μελέτης έχει γίνει από τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών, η θεώρηση των Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε. και των Α.Π.Ε. θα γίνεται από την ως άνω Υπηρεσία και όπου στη περίπτωση αυτή προβλέπεται από τις οικείες διατάξεις γνωμοδότηση τεχνικού συμβουλίου γνωμοδοτεί το Συμβούλιο Δημοτικών και Κοινοτικών Έργων και Θεώρησης Μελετών του Υπουργείου Εσωτερικών. Τα Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε. και οι Α.Π.Ε., που έχουν θεωρηθεί από την Τεχνική Υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών επιστρέφονται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία και κοινοποιούνται από αυτήν στον ανάδοχο, με αποδεικτικό.

Επίσης, όσον αφορά τα έργα, των οποίων οι μελέτες θεωρούνται ή έχουν ήδη θεωρηθεί από τις τεχνικές υπηρεσίες των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. ή τις Τεχνικές Υπηρεσίες των Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Υ.Δ.Κ.), η θεώρηση των Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε. και των Α.Π.Ε. θα γίνεται από τις ανωτέρω υπηρεσίες και όχι από τη Τεχνική Υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, ανεξαρτήτως της δαπάνης, που προκύπτει από τον Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα του έργου συμπεριλαμβανομένων των προμηθειών των υλικών που ενσωματώνονται στο έργο και χωρίς να υπολογίζεται η έκπτωση της δημοπρασίας.

Επισημαίνεται ότι με βάση την αρ.23957/30-4-2007 (ΦΕΚ Β΄ 724/8-5-2007) απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών το όριο προϋπολογισμού δαπάνης μελετών έργων των Ο.Τ.Α. Α΄ Βαθμού, των Συνδέσμων τους, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, των Ιδρυμάτων τους και των Δ.Ε.Υ.Α. του Ν.1069/1980 και του Ν.890/1979, πέραν του οποίου απαιτείται θεώρηση από την τεχνική υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Δημοτικών και Κοινοτικών Έργων και Θεώρησης Μελετών είναι δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. για όλους τους φορείς πλην των Δήμων Αθήνας, Πειραιά και Θεσσαλονίκης και είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. για τους προαναφερόμενους Δήμους.

Επιπλέον τονίζεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ.4 του άρθρου 17 του Ν.2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α'/4.12.1997), σε όσες περιπτώσεις προκύψει ανάγκη σύνταξης ειδικού προϋπολογισμού για συγκεκριμένο τμήμα του έργου το οποίο θα προσδιορισθεί επακριβώς με την εκπόνηση σχετικής μελέτης προκειμένου να δημοπρατηθεί και εκτελεσθεί ως αυτοτελές πλέον έργο, τότε ο ειδικός αυτός προϋπολογισμός θεωρείται υποχρεωτικά, ανάλογα με το ύψος της δαπάνης του, από το αρμόδιο κάθε φορά όργανο σύμφωνα με τα προαναφερόμενα χρηματικά όρια. Η θεώρηση των Α.Π.Ε. και των Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε. κατά τη φάση εκτέλεσης των εργασιών του τμηματικού έργου θα γίνεται από το ίδιο όργανο που θεώρησε τον ειδικό προϋπολογισμό.

3. Με τα προβλεπόμενα στη παρ.9 του άρθρου 21 του Ν.3731/2008 ρυθμίζεται το θέμα του αρμόδιου συλλογικού οργάνου που αποφασίζει για την απευθείας ανάθεση μικρών έργων ή εκτέλεση εργασιών συντήρησης έργων μέχρι του ποσού που καθορίζεται με την εκάστοτε απόφαση του Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. (Απόφαση αρ.ΕΔ2α/04/40/Φ.Ν.294/28.3.1986 ΦΕΚ 137Β', όπως τροποποιήθηκε με την αρ. Δ17α/7/96/Φ.Ν.294/27.8.1992 ΦΕΚ 547Β' όμοια) και το οποίο σύμφωνα με τη παρ.2 περ.2 του άρθρου 9 του Π.Δ/τος 171/1987, είναι η Δημαρχιακή Επιτροπή.

Υπενθυμίζεται ότι με βάση τις προαναφερθείσες αποφάσεις το χρηματικό όριο μέχρι του οποίου μπορεί να ανατεθεί απευθείας η εκτέλεση μικρών έργων ή εργασιών συντήρησης έργων Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού είναι για μεν τους Δήμους Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης 14.673,51 € (ισόποσο 5.000.000 δρχ.), για τους υπόλοιπους Δήμους της χώρας 10.271,46 € (ισόποσο 3.500.000 δρχ.) και για όλες τις Κοινότητες 5.869,41 € (ισόποσο 2.000.000 δρχ.). Προκειμένου για ηλεκτρομηχανολογικά έργα τα παραπάνω ποσά μειώνονται στο μισό. Στα ποσά αυτά δεν συμπεριλαμβάνεται ο Φ.Π.Α. σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.8 του άρθρου 13 του Ν.2130/1993 (ΦΕΚ 62 Α').

Κατόπιν της ανωτέρω ρύθμισης η αρ.30/42952/8-7-2008 εγκύκλιος του Υπουργείου μας με την οποία έγινε αποδεκτή η αρ.321/2008 γνωμοδότηση του Γ' Τμήματος του Ν.Σ.Κ. σχετικά με το αρμόδιο συλλογικό όργανο που αποφασίζει για την απευθείας ανάθεση των παραπάνω μικρών έργων ή εργασιών συντήρησης έργων παύει να ισχύει και ληφθείσες αποφάσεις ανάθεσης των έργων αυτών από τη δημαρχιακή επιτροπή μέχρι τη ψήφιση του παρόντος νόμου θεωρούνται νόμιμες.

Επιπρόσθετα, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 103 παρ.2γ του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων αρμόδιο όργανο να αποφασίσει για την απευθείας ανάθεση δημόσιου έργου, ανεξαρτήτως ορίου προϋπολογιζόμενης δαπάνης, κατά το σκέλος και μόνον που συνυφαίνεται με τη συνδρομή εξαιρετικά επείγουσας περίπτωσης, είναι η οικεία Δημαρχιακή Επιτροπή.

Επίσης, δεν θίγονται οι διατάξεις του άρθρου 158 παρ.4β του Ν.3463/2006 σύμφωνα με τις οποίες πιστώσεις που έχουν εγγραφεί στους οικείους κωδικούς αριθμούς του προϋπολογισμού του Δήμου ή της Κοινότητας μπορούν να διατίθενται με απόφαση του Δημάρχου ή του Προέδρου της Κοινότητας για τη πληρωμή δαπανών οι οποίες αφορούν την άμεση αποκατάσταση απρόβλεπτων ζημιών (υφίσταται κατεπείγουσα ανάγκη) σε δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, άρδευσης, φωτισμού

και σε δρόμους. Στις περιπτώσεις αυτές, αν ο προϋπολογισμός του σχετικού έργου δεν υπερβαίνει το ποσό που κάθε φορά καθορίζεται, βάσει του άρθρου 4 παρ.2 περ.γ του Ν.1418/1984, όπως κάθε φορά ισχύει (Απόφαση αρ.ΕΔ2α/04/40/Φ.Ν.294/28.3.1986 ΦΕΚ 137Β', όπως τροποποιήθηκε με την αρ. Δ17α/7/96/Φ.Ν.294/27.8.1992 ΦΕΚ 547Β' όμοια), μπορεί να γίνεται απευθείας ανάθεση με απόφαση του Δημάρχου ή του Προέδρου της Κοινότητας.

Β. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Με τη διάταξη της παρ.13 του άρθρου 20 του Ν.3731/2008 αναδιατυπώνεται το άρθρο 209 του Ν.3463/2006 και προστίθενται παράγραφοι 9 και 10 με τις οποίες εισάγεται ρύθμιση σχετικά με θέματα ανάθεσης παροχής υπηρεσιών, που δεν υπάγονται στις διατάξεις του Ν.3316/2005 (ΦΕΚ 42 Α').

Ειδικότερα, οι Δήμοι και οι Κοινότητες, οι Σύνδεσμοι τους, τα Νομικά τους Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και τα Ιδρύματά τους δύνανται να αναθέτουν απευθείας ή με συνοπτική διαδικασία (πρόχειρο διαγωνισμό) παροχή υπηρεσιών, που δεν υπάγονται στις διατάξεις του Ν.3316/2005, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 83 του Ν.2362/1995 «Περί Δημόσιου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 247 Α') και με βάση τα επιτρεπόμενα χρηματικά όρια, όπως αυτά καθορίζονται με τις εκάστοτε εκδιδόμενες αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών. Σημειώνεται ότι με την αρ. Α.Υ.Ο. 2/45564/0026/2001 (ΦΕΚ Β' 1066/2001) του Υπουργού Οικονομίας τα ανωτέρω χρηματικά όρια έχουν διαμορφωθεί

α. Για απευθείας ανάθεση παροχής υπηρεσίας μέχρι του ποσού των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

β. Για συνοπτική διαδικασία (πρόχειρος διαγωνισμός) από του ποσού της προηγούμενης περίπτωσης και μέχρι του ποσού των σαράντα πέντε χιλιάδων (45.000) ευρώ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

Τα ανωτέρω χρηματικά όρια αντιπροσωπεύουν συνολική ετήσια δαπάνη ανά Κ.Α.Ε. που εγγράφεται στο προϋπολογισμό του Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού και εντός των ορίων αυτών είναι δυνατή η ανάθεση μίας ή περισσότερων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών οι οποίες αθροιστικά δεν πρέπει να υπερβαίνουν το καθοριζόμενο όριο.

Για την απευθείας ανάθεση παροχής υπηρεσίας απαιτείται απόφαση Δημάρχου ή Προέδρου Κοινότητας, προέδρου συνδέσμων, νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου και ιδρυμάτων, χωρίς προηγούμενη απόφαση συμβουλίου. Στη περίπτωση αυτή τα συντασσόμενα τεύχη εγκρίνονται από το Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο Κοινότητας ή τον πρόεδρο του συνδέσμου, του δημοτικού ή κοινοτικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή ιδρύματος.

Για τη συνοπτική διαδικασία (πρόχειρο διαγωνισμό) απαιτείται απόφαση της δημορχιακής επιτροπής ή του κοινοτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου συνδέσμων, νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου και ιδρυμάτων, που εγκρίνει και τα συντασσόμενα τεύχη.

Η σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση σχετικής προκήρυξης ρυθμίζεται πλέον με ανάλογη εφαρμογή των αντίστοιχων διατάξεων του άρθρου 25 των Π.Δ/των 59/2007 (ΦΕΚ 63 Α') και 60/2007 (ΦΕΚ 64 Α'), όπως ισχύουν και με τα οποία ενσωματώθηκαν οι Κοινοτικές Οδηγίες 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ αντίστοιχα στο εθνικό δίκαιο, ανεξαρτήτως προϋπολογιζόμενης δαπάνης παροχής υπηρεσίας.

Παρακαλούμε να κοινοποιήσετε το ταχύτερο την παρούσα εγκύκλιο στις υπηρεσίες και υπαλλήλους που ασχολούνται με τα θέματα αυτά και στους Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού, τους Συνδέσμους τους, τα Δημοτικά και Κοινοτικά Ιδρύματα, τα λοιπά Δημοτικά και Κοινοτικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, τις Επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού των οποίων η σύναψη συμβάσεων ανάθεσης έργων, υπηρεσιών και μελετών διενεργείται σύμφωνα με τις αντίστοιχες ρυθμίσεις των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α., καθώς και τις Δ.Ε.Υ.Α. της Περιφέρειάς σας, για ενημέρωση και πιστή εφαρμογή.

Την εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε και στον δικτυακό τόπο του ΥΠ.ΕΣ.: www.ypes.gr

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. ΚΕΔΚΕ
Γενναδίου 8 κ' Ακαδημίας 65
106 73 ΑΘΗΝΑ
2. Ε.Δ.Ε.Υ.Α.
Παπακυριαζή 37-43
412 22 ΛΑΡΙΣΑ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΘΑΝ.ΝΑΚΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφείο Γεν.Γραμματέα
4. Γραφείο Νομικού Συμβούλου
5. Γεν.Δ/νσεις του Υπουργείου
6. Δ/νσεις του Υπουργείου
(με την παράκληση προς τη Δ/νση
Μηχ/σης και ΗΕΣ να την αναρτήσει
δικτυακό τόπο του ΥΠ.ΕΣ.)
7. Δ.Τ.Υ./Α',Β',Γ',Δ',Ε',ΣΤ'